

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechéty Spišskej diecézy

šk. rok 2004/2005

č. 2

Hradby patrili už v starých mestských kultúrach k dôverne známemu obrazu ochrany proti útokom nepriateľov. V SZ sú hradby predovšetkým obrazom ochrany a záchrany pred záhubou. Ľud môže obstať v boji len preto, že Pán je na jeho strane. Proti Božej vôli sú i najsilnejšie hradby zbytočné, ako dokazuje dobytie Jericha (Joz 6,5–21).

Kto dôveruje Bohu, zborí všetky valy a prekoná všetky hradby (2 Sam 22,30).

Sv. Pavol hovorí, že pád hradieb Jericha spôsobila iba viera (Hebr 11,30). Skrze Ježiša Krista bol „zbúraný múr“, ktorý rozdeľoval dva proti sebe stojace tábory: Židov a pohanov (Ef 2,14). V Knihe zjavenia dostávajú hradby ako ochranný val okolo nebeského mesta kozmický význam. Nový Jeruzalem má „veľké a vysoké hradby“ s dvanástimi bránami na dvanástich základných kameňoch a na nich dvanásť mien Baránkových apoštolov (Zj 21,12.14).

Úvodník

S ubúdajúcim svetlom v prírode si uvedomujeme jeho význam a nutnosť v našom každodennom živote. Svetlo nám umožňuje správnu orientáciu v priestore. Lúče slnka alebo iného svetelného zdroja nám prinášajú aj pocit tepla. Táto životná skúsenosť platí aj v duchovnom živote. Sám Ježiš hovorí: "Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasle-

duje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života" (Jn 8,12). Je povinnosťou a povolaním nás kresťanov kráčať vo svetle a iným prinášať Kristovo svetlo evanjelia (porov. Mt. 5,14-16). Zvlášť katechéza je jednou z prvoradých cirkevných činností, ktorou prinášame svetlo Kristovej pravdy, rozrážame tmu náboženskej neve-

Obsah

Úvodník	str. 1 - 2
Rok Eucharistie, Biblická olympiáda - návrh na diplomy	str. 3
Zmena názvu	str. 4
Odborný poradca	str. 4 - 6
Ako aktivizovať	str. 7
Propozície výtvarnej súťaže	str. 8

Úvodník - pokračovanie

domosti a predsudkov. Druhý vatikánsky koncil takto vyjadril spomínanú úlohu: "Katechéza osvecuje a posilňuje vieru, udržuje život podľa Kristovho ducha, privádza k vedomej a činnej účasti na liturgickom tajomstve a pobáda k apoštolskej činnosti" (GE 4).

Katechéta, ktorý stretol Krista a prijal svetlo jeho pravdy, stotožnil sa nielen s obsahom jeho poslania, ale osobne sa spojil s Tým, ktorý je sám "Pravda a život" (porov. Jn 14,6), čiže stal sa svetlom, ktoré svieti silou Kristovho svetla pravdy. Apoštol sv. Pavol pripomína svojmu žiakovi Timotejovi, aby roznecoval Boží dar, ktorý je v ňom, aby sa nehanbil za svedectvo o Kristovi a pobáda ho k odvážnemu hlásaniu jeho evanjelia, pretože Boh nám nedal ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy (porov. 2 Tim 1, 6-8).

Žijeme a katecheticky účinkujeme v modernom svete, ktorý nás v tomto smere neustále preveruje a skúša. Zaiste chápeme, že je rozdiel medzi ľudskou opatrnosťou a bojzivosťou alebo stratit' hmotné alebo spoločenské výhody, a hanbou za vieru a strachom, že ju stratíme. Bojí sa iba ten, kto si nie je istý. Prehĺbenie poznania viery kresťanskou osvecuje našu ľudskú existenciu, udržuje život viery a tak nás robí schopnými zdôvodniť si ju pred svetom. Súčasný svet, čiže deti, mladí ľudia a dospelí, od nás očakávajú, že im nebojácne prinesieme svetlo pravdy. K tejto misii (poslaniu) potrebujeme "Ducha sily, lásky a rozvahy" (2 Tim 1,7).

Sila nášho katechetického účinkovania v prostredí školy, rodiny a spoločnosti tkvie v dvojakej vernosti: Bohu a človekovi. Naše katechetické hlásanie podáva kresťanské poslanstvo tak, že ukazuje, aký je Boh a zároveň, ako to robil Ježiš. Ukazuje človeku človeka a upozorňuje ho na jeho vznešené poslanie vo svete (porov. VDK 117). Katechéza je sieťou slov Kristovej pravdy o Bohu a človekovi, skutkov zviditeľňujúcich Kristov a náš záujem o každý ľudský životný

problém, ktorý je osvecovaný svetlom tejto Kristovej pravdy. Sila našej katechézy nespočíva v hádaní sa o slová (prázdne slovíčkarenie) a v zbytočných polemikách, ale v sile Ducha pravdy a života, ktorá vychádza z nášho osobného kresťanského svedectva.

Katechetická misia (poslanie) si vyžaduje umenie priniesť svetlo Kristovej lásky tam, kde ľudské slová nestačia, kde ľudské srdce je sklamané a mnohokrát podvedené prázdnyimi ľudskými sľubmi. Svetiť svetlom Kristovej lásky, znamená prekonať seba samého, sebecké ambície predvádzať svoje profesionálne kvality, znamená hovoriť rečou Krista, ktorý bol a je na tepe ľudského srdca, jeho životných potrieb a túžob. Naša katechéza sa má usilovať dosiahnuť túto totožnosť ľudskej skúsenosti Ježiša Učiteľa a učeníka. Poučča, ako je možné myslieť ako on, konať ako on a milovať ako on (porov. VDK 116).

Svetlo si vyžaduje, aby sme ho niesli rozvážne a presvedčivo. Preto nás Ježiš upozorňuje: „Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 5,16). Naša katechetická činnosť má byť svedectvom o odvahe uveriť a žiť to, čo sme sami prijali a čo sa stalo svetlom nášho osobného života. Zapáliť u iného svetlo viery, znamená odovzdať životnú skúsenosť viery. Naša katechéza skúsenosti a svedectva má iným pomôcť, aby vo svetle evanjelia a nášho osobného rozvážneho katechetického pôsobenia sa v ľuďoch dneška vzbudila túžba riešiť si svoje životné otázky vo svetle Kristovho evanjelia.

Drahí kňazi, katechéti (ky), staňme sa nositeľmi svetla a roznecovatel'mi Božích darov. Každý jeden z vás využite hodiny náboženstva v škole, vo farnosti, v rodinách a v cirkevných skupinách na to, aby medzi dnešnými ľuďmi bolo viac svetla pravdy, spravodlivosti a lásky. K tomu Vám vyprosujeme od Pána Ducha sily, lásky a rozvahy.

Vaši kolegovia z DKÚ

ROK EUCHARISTIE

Na slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi 10. júna 2004 v Lateránskej bazilike pápež Ján Pavol II. vyhlásil Eucharistický rok, ktorý sa začne od októbra 2004. Začne sa Svetovým eucharistickým kongresom, ktorý sa bude konať od 10. do 17. októbra 2004 v mexickej Guadalajare. Ukončí sa Riadnym zasadnutím Synody biskupov v dňoch 2. až 29. októbra 2005, ktoré bude venované téme: EUCHARISTIA - PRAMEŇ A VRCHOL ŽIVOTA A POSLANIA CIRKVI. Rok Eucharistie je výzvou pre pastoračnú starostlivosť o kresťanské rodiny, na dôležitosť ktorej, v liste adresovanom všetkým kňazom, upozornil diecézny biskup Mons. František Tondra. Pre pastoráciu kňazov bude vydaná pastoračná príručka ako prežívať ROK EUCHARISTIE. Dobro Eucharistie však treba z kostola preniesť do rodiny a do všetkých oblastí života. Prehĺbeniu poznania tajomstva Eucharistie napomáha i učiteľ náboženskej výchovy a katechéta vo farskej katechéze. V minulých číslach Katechetických ozvien si môžete nájsť katechézy, ktoré boli zamerané na tému Eucharistie. I v tomto čísle Vám ponúkame námet na prehĺbenie danej témy.

Prehľad vydaných katechéz a metodických materiálov k téme Eucharistia:

1999 č. 2

- Robíme domček pre Pána Ježiša (katechéza pre žiakov 1. stupňa ZŠ)
- Príbeh premenenia (didaktická pomôcka k téme Eucharistia)

1999 č. 3

- Otvorte dvere dokorán (prílež. katechéza)
- Nielen z chleba žije človek - Mt (duchovná obnova pre ml. žiakov ZŠ)

2000/01 č. 1

- Wilhelm Wilms: Chlieb života (obraz. meditácia)

2000/01 č. 2

- Lepší svet (prac. list k témam o kresťanskom svedectve)
- Ježiš svetom života (prac. list k témam o kresťanskom svedectve)

2000/01 č. 3

- Ch. Holl: Strom (obrazová meditácia)

2001/02 č. 1

- Svätá omša (aktivita a didakt. pomôcka)

2002/03 č. 1

- Pripravujeme sa na stretnutie s Ježišom v Eucharistii (prílež. katechéza)

2003/04 č. 1

- Chlieb náš každodenný daj nám dnes (obraz. meditácia)
- Stretnutie s ľudmi povolanými Bohom, s. Zdenka (prílež. katechéza)

2003/04 č. 2

- K. Kollwitz: Deti hladujú (obraz. meditácia k prac. zošitu pre 6. roč.)

BIBLICKÁ OLYMPIÁDA

Začiatkom októbra by mali dôjsť propozície k Biblickej olympiáde na školy prostredníctvom e-mailovej pošty. Návratku je potrebné zaslať na Diecézny katechetický úrad, Levočská 10, 052 01 Sp. Nová Ves **do 31. 10. 2004**. Informujte sa u svojich riaditeľov škôl.

BIBLICKÁ OLYMPIÁDA - NÁVRH NA DIPLOMY

Doteraz používané diplomy, ktoré sa udeľovali žiakom počnúc okresným kolom, nespĺňali štandard diplomu z iných predmetov. Pre špeciifiká, ktoré má biblická olympiáda, by bolo vhodné vypracovať návrhy na diplomy, z ktorých by sa vybral najlepší a ponúkol by sa i pre celoslovenskú olympiádu. Návrhy zasielajte v elektronickej forme do 31. decembra 2004.

PSYCHOSOCIÁLNY VÝCVIK V POPRADSKOM DEKANÁTE

V školskom roku 2003/2004 sa v dekanáte Poprad uskutočnil psychosociálny výcvik pre katechéto. Pod odborným vedením PhDr. Havašovej prebehlo šesť stretnutí, na ktorých sme mohli prostredníctvom rôznych aktivít spoznávať seba, svoje pocity, svoju povahu. Spoznali sme svoje nedostatky a pre mnohých bolo víťazstvo i to, že dokázali svoje pocity i postoje vyjadriť pred ostatnými. Výcvik nám určite pomôže v práci s deťmi, pretože sme boli vedení k tomu, aby sme v deťoch hľadali dobro a vedeli ich aj za malíčkosti

pochváliť. Veď na deti to platí presne tak ako na nás dospelých. Účastníci na konci dostali osvedčenie, ktoré im umožní v školskom roku 2004/2005 pokračovať v ďalšom kurze. V prípade, že prejavia záujem aj ostatní katechéti, bude sa môcť začať tento výcvik aj pre nových katechétoch od začiatku.

Ing. Monika Koštrnová

VZDELÁVACÍ PROGRAM - PSYCHOSOCIÁLNY VÝCVIK

V školskom roku 2004/05 bude možnosť navštevovať psychosociálny výcvik, ktorý sa uskutoční v dvoch stretnutiach. Prvé stretnutie sa uskutoční v dňoch **19. a 20. novembra 2004**, začiatok o 9.00 hod. v piatok, ukončenie o 17.00 hod. v sobotu. Miesto konania stretnutia je Kláštor Minoritov v Poprade-Strážach. Lektorkou je p. PhDr. V. Havašová. Prihlásiť sa môžete na Diecéznom katechetickom úrade, Levočská 10, 052 01 Sp. Nová Ves. Termín prihlasovania je do 17. novembra 2004.

ÚČASTNÍCI LETNÉHO SEMINÁRA BIBLICKÁ TEOLÓGIA A ARCHEOLÓGIA

V prvých júlových dňoch sa mnohí z katechétoch vrátili na miesta svojho bývalého štúdia. V priestoroch Teologického inštitútu biskupa Jána Vojtášáka na Spišskej Kapitule sa konali katechetické dni pre učiteľov náboženskej výchovy. Účasť stovky učiteľov svedčila o tom, že obsah prednášok bol veľmi zaujímavý, k čomu prispeli i prednášajúci: ThDr. Anton Tyrol a ThDr. Štefan Mordel. Hlavnou témou prednášok z biblickej teológie bola kniha Starého zákona Jozue, ktorá je v tomto školskom roku jednou z kníh na biblickú olympiádu. ThDr. Tyrol sa zamerail na pôvod knihy, historické pozadie a teologický význam knihy. V ďalšej časti prednášok učiteľia pracovali s vybranými

žalmami. Veľmi inšpirujúce bolo priblíženie časopisu: *Sväté písmo pre každého*. I napriek tomu, že každý učiteľ pozná daný časopis, pravdepodobne málokto využíva časopis práve pri príprave na vyučovaciu hodinu resp. priamo vo vyučovaní. Veríme, že po prezentácii časopisu aspoň tá stovka učiteľov, ktorí sa zúčastnili katechetických dní, využijú vo vyučovaní cenný materiál, ktorý je zároveň Božím slovom, pomôckou, príručkou a motivačným prvkom.

I napriek tomu, že niektorí sa cítili unavení, pretože záver školského roka nebol ľahký pre nikoho z nich, po večeri nasledoval ešte krátky spoločný program. Tí, ktorí prekonalí únavu, dokázali sa podeliť o svoje nápady, postrehy, skúsenosti. Všetci uvítali i ďalší neformálny rozhovor, ktorý pokračoval do neskorého večera.

Druhý deň bol obsahovo venovaný biblickej archeológii. Väčšina učiteľov sa s týmto odborom nestretla, pretože nebol predmetom štúdia a tak každá informácia bola nová a obohacujúca. Objaviť svet archeológie je jedným z nových okienok do biblických vied.

Táto forma stretnutia učiteľov je veľkým prínosom, čo i sami vyjadrili. Nás, organizátorov týchto podujatí, to môže iba tešiť a inšpirovať k tomu, aby sa učiteľia náboženskej výchovy a katechéti i v ďalších rokoch mali možnosť stretnúť s osobnosťami, ktoré im pomôžu otvoriť ďalšie okienko.

ZMENA NÁZVU

V zmysle Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní **zmenil** diecézny biskup Mons. prof. ThDr. František Tondra **názov** Diecézneho katechetického strediska **na Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy**. Všetky ostatné údaje ostávajú nezmenené.

Odborný poradca

MIESTO MODLITBY A ROZJÍMANIA NA BIBLICKOM KRÚŽKU

Záujem o biblickú olympiádu je svedectvom toho, že mnoho žiakov našich škôl číta Sväté písmo a menšie skupinky žiakov sa potom stre-

távajú s učiteľom a pripravujú sa po vedomostnej stránke na to, aby obstáli vo vyšších kolách.

V tomto školskom roku je nová možnosť využitia vzdelávacích poukazov. V biblických krúžkoch je možné využiť až 80 hodín ročne na to,

aby sa žiaci stretávali a zamýšľali nad Božím slovom.

Projekt **biblického krúžku** uľahčuje učiteľovi rozdeliť si činnosť tak, aby bola pre žiakov vždy zaujímavá a aby boli využité rôzne metódy práce.

V tomto školskom roku sú pre biblickú olympiádu určené knihy SZ - Jozue a Ezdráš a z NZ evanjelium podľa Lukáša.

Na stretnutiach nemožno však zanedbávať spoločnú modlitbu a ešte viac meditáciu nad Božím slovom. Kde inde je na to toľko času, aby sa žiaci mohli zahĺbiť nad Božím slovom ako na biblickom krúžku.

Na to sa dajú využívať rôzne formy. Jednou z nich je tá, že žiaci si môžu viesť meditačné denníky, napr. 1x do týždňa okrem stretnutia by mali doma prečítať úryvok, nad ktorým porozmýšľajú a napíšu si z neho tú časť, ktorá ich najviac oslovila, prípadne napíšu vlastnými slovami to, čo je pre nich dôležité. Najbližšie stretnutie možno začať modlitbou a rozprávaním o texte (táto činnosť má okrem spirituálneho rozmeru aj psychologický a metodický rozmer, pretože to, čo žiak počuje od spolužiaka, skôr si zapamätá - udalosť sa mu totiž spája s výpoveďou spolužiaka).

Pri starších žiakoch je možné použiť metódu kreslenia: niektoré slová vyjadriť kresbou. V prepojení na úvodnú meditáciu (v tomto č. KO) je možné dať žiakom nakresliť slovo Jericho tak, aby vyjadrovalo to, čím bolo charakteristické.

Perokresba: PaedDr. Emília Bocková

Inou formou môže byť to, že učiteľ má pripravený meditačný text na úvod stretnutia v biblickom krúžku. Môže použiť obrazy a meditačné texty z Köderovej biblie.

Ďalšou formou je výber vhodných textov z Lukášovho evanjelia. Je vhodné vybrať si výstižné motto pre školský rok, napr. „Rozprávali, čo sa im stalo cestou a ako ho spoznali...“. Je dôležité použiť tento jedinečný text Emauzských učeníkov, ktorý môže pomôcť vcítiť sa do ľudí, ktorým stroskotali nádeje a ktorí sa potom obrátili, lebo im Pán zapálil srdce a otvoril oči. Pokúsme sa i my so žiakmi meditatívne kráčať cestou do Emauz a potom z Emauz. Veľká noc môže začať aj takto skryte: cudzinec, ktorý sa na ceste pridáva k učeníkom, hovorí s nimi, napokon sa pri nich zastaví a večeria - to je navonok všetko. Pritom sa ale deje to, že ich srdcia začínajú horieť a ich oči sa otvárajú: Neznámy, ktorý toto spôsobuje - je Vzkriesený Kristus. Skúsenosť je taká nenápadná, ako onen cudzinec, taká ľudská ako slovo, ktoré im hovorí, taká pozemská ako chlieb, ktorý im láme. Avšak je to skúsenosť, ktorou Ježiš dokazuje starý a nový základ viery. Veriť v to, že Ježiš vstal z mŕtvych, znamená preto v konečnom dôsledku veriť aj v šťastie, ktoré nám, svojmu ľudu, už tu a teraz daroval Boh, znamená to obrátiť sa a dosiahnuť v Ježišovom spoločenstve medzi nami podobu jeho vykúpenia.

Ako predstaviť žiakom teologické poslanstvo z knihy Jozue

Autor jedného z prameňov danej knihy poctivo vplietol do scén knihy Jozue základnú tému teológie svojej školy. Možno by bolo zaujímavé vybrať túto problematiku z jednotlivých kapitol a porovnať ju s teologickými závermi v knihe Deuteronomium. Takže jedným prstom si budeme ukazovať v knihe Deuteronomium a druhým v knihe Jozue a pritom sa pozrieme na štyri stránky spôsobu myslenia autora: univerzálnosť Božej vlády, nutnosť oddeliť sa od pohanskej kultúry, výzva spoliehať sa iba na Božiu moc a vedenie, Boh plní svoje sľuby.

1. Pán: Boh na nebi i na zemi

Pozrieme sa na príbeh Rachab a vyzvedačov

(Joz 2,8–21). Vo verši 2,11 hovorí Rachab vyzvedačom: „Lebo Pán, váš Boh, je Bohom hore na nebesiach i dolu na zemi.“ Ak sa pozrieme do Dt 4,39 autor píše: „Pán je jediný Boh hore na nebi a dolu na zemi, iného niet.“ Vidíme, že autor použil príbeh Rachab, aby mohol vyjadriť ústrednú myšlienku svojej teológie: Pán je Boh celého vesmíru.

2. Izrael: Oddelený ľud

V Joz 6,17–21 čítame, že Jericho „i so všetkým, čo je v ňom, nech je pod kliatbou zasvätené Pánovi.“ Kliatba bola primitívna prax, keď osoby alebo predmety boli obetované božstvu a potom zničené. Táto prax pochádzala z najstaršieho obdobia dejín Izraela a postupne mizla tak, ako dospievalo morálne vedomie národa. Dôvod pre ustanovenie kliatby čítame v Dt 7,6: „Veď ty si svätý ľud Pána, svojho Boha; teba si vyvolil Pán, tvoj Boh, za svoj vlastný ľud zo všetkých národov, čo sú na zemi.“ Tu je teoretický základ kliatby a potom ukazuje jej historické využitie v Joz 6. Chce tým ukázať, že Izraeliti museli byť oddeleným ľudom, nepoškrvnení pohanským spôsobom života. Aby to dosiahli, schvaľuje autor i tak extrémnu metódu zabíjania všetkých zajatcov zadržaných v bitke, aby niektorí Izraeliti neboli v pokušení uzatvárať s nimi manželské zväzky a neboli ovplyvnení pohanským spôsobom života.

3. Pozrite sa, čo všetko Pán učinil

Ako tretí príklad, slúži Joz 23. Tu Jozue začína záverečnú reč svojim krajanom nasledujúcimi slovami:

"Vy ste videli všetko, čo pre vás vykonal Pán, váš Boh, všetkým tým nepriateľom. Lebo Pán, váš Boh, sám bojoval za vás." (Joz 23,3)

V paralelnej pasáži zvoláva Mojžiš ľud v púšti, aby povedal svoju záverečnú reč:

„Videli ste všetko, čo urobil Pán faraónovi, všetkým jeho služobníkom a celej jeho krajine pred vašimi očami v Egypte; veľké prejavy moci, ktoré si videl na vlastné oči, a tie znamenia a veľké zázraky.“ Dt 29,2-3.

Autor nám tu hovorí, že Jozue, rovnako ako jeho predchodca Mojžiš, zdôrazňoval, že to bol Pán, kto vyhral za svoj ľud jeho bitky. Autor neustále toto posolstvo opakuje. Chce, aby ľudia pocho-

pili, že iba Pán má v rukách ich osud, nie oni sami. Kedykoľvek sa začali spoliehať na svoje vlastné sily, sklamali sa. Ak však dôverovali Pánovi a spoliehali sa na neho, všetko sa im darilo.

4. Splnené sľuby

Posledná téma, ktorú autor v knihe Jozue zdôrazňuje je to, že Pán splnil všetky sľuby, ktoré dal svojmu ľudu na púšti. Tu sú stručne vypísané:

„Tak dal Pán Izraelovi celú krajinu, o ktorej prisahal ich otcom, že im ju dá. Zaujali ju a usadili sa v nej. A Pán im daroval pokoj dookola; všetko tak, ako prisahal ich otcom. Nik zo všetkých ich nepriateľov im neodolal; všetkých ich nepriateľov dal Pán do ich ruky. Zo všetkých prísľubov, ktoré dal Pán Izraelovmu domu, nezostal ani jediný nespĺnený; všetko sa splnilo.“ Joz 21,41-43

Tento prehľad, ku ktorému treba len dodať „a tak všetci žili šťastne až na veky“ je ťažko historicky presný. Kniha Sudcov ukazuje situáciu, ktorá má s týmto idylickým popisom v Jozuovi pramálo spoločného. Aby sme si vysvetlili rozpor medzi vykreslením udalosti v Jozue a v knihe Sudcov, pripomeňme si motív autora: chcel tu vyjadriť ústrednú myšlienku svojej teológie, a síce, že je potrebné podriaďiť sa Božím zákonom a spoliehať sa na jeho vedenie, pretože iba to je cesta k pokoju a blahobytu. Dobu Jozueho ukazuje ako „zlatý vek“, kedy Izraeliti žili podľa Božích zákonov, spoliehali sa plne na neho a preto dostávali hojné požehnanie.

Autor v ďalších knihách (knihy Samuelove a knihy Kráľov) ukazuje, ako Izraeliti zrádzali svoju vernosť Pánovi a boli nakoniec zničení nepriateľmi.

Tým, že autor zdôrazňuje, ako Pán plní svoje sľuby (v knihe Jozue), mohol potom dôjsť k záveru, že to nebol Pán, kto opustil svoj ľud, ale že to ľud opustil Pána. To je v súlade so zámerom autora v knihe Jozue a v ďalších knihách (1, 2 Sam, 1, 2 Kr), ktorý chce odpovedať na otázku, prečo v dobe, kedy autor žil, padol národ do rúk nepriateľov a ľudia boli odvedení do zajatia.

*(Spracované podľa knihy
Anthony E. Gilles: Lidé smlouvy)*

DETI PREDŠKOLSKÉHO VEKU

Už v minulom čísle KO bola uverejnená katechéza venovaná deťom predškolského veku. V tomto školskom roku Vám chceme ponúknuť v každom čísle aspoň jednu katechézu venovanú uvedenej vekovej skupine. Aby sme si vedeli aj sami pripraviť katechézu pre deti predškolského veku, je potrebné brať do úvahy didaktické zásady. Učiteľ má dbať na to, že tu ide o harmonický a všestranný rozvoj dieťaťa: fyzický, duševný, duchovný, zmyslový, spoločenský a morálny. Ďalšou zásadou je od uchopenia k pochopeniu - dieťa potrebuje pre pochopenie didaktickú pomôcku, ktorá inšpiruje, motivuje, koncentruje - ako dieťa tak i samotného učiteľa. Didaktickou pomôckou môže byť napr. „Domček milosrdnej lásky“. Pomôcka nie je cieľom ale prostriedkom. Bez pomôcky je však ťažšie dosiahnuť cieľ. Prílišné zdôrazňovanie pomôcky sa môže minúť cieľa.

Metódy práce a formy aktivity pre deti predškolského veku

Na katechetické stretnutia sa majú používať nasledovné metódy práce:

Kognitívne (zamerané na slovné vyjadrenie)
- krátke rozhovory, rozprávky, vysvetlenia, inštrukcie, čítanie textov, rozprávanie, piesne, dokončenie začatých úloh.

Afektívne (zamerané na vnímanie)

- pozorovanie, ukážka, vnímanie podoby, vzhľadu, výzoru, starostlivosť, skúsenosť.

Psychomotorické (zamerané na činnosť)

- metóda samostatných skúseností na základe vlastnej iniciatívy, metóda usmernenia vlastnej činnosti dieťaťa inšpiráciou alebo pomocou, metóda úloh stanovených dieťaťu - vlastný tvorivý nápad, metóda cvičení zameraná na opakovanie s cieľom upevniť podporovanú činnosť, zručnosť, slovné vyjadrenie.

Didaktické pomôcky

a) Domček milosrdnej lásky - skladá sa z paplóna a obliečky, ušitej v tvare domčeka (v časti strechy môže byť trochu šikmá). Základná látka je jednofarebná = farba domu, na tom je prišitá strecha inej farby (lichobežník). Dom má štyri okná, dvere a komín, plnia funkciu vreciek. V dolnej časti obliečky je otvor, cez ktorý sa navlieka paplón. Význam vrecka je rôzny podľa témy. Je potrebné dbať na to, aby bolo možné paplón i obliečku prať (nepoužívať farbu púšťajúce látky). Pomôcka je jemná, čo má veľký vplyv na emocionálnu a estetickú výchovu.

b) Biblické postavičky

Je potrebné mať aspoň 5-6 figúriek, aby boli zastúpené deti (dieťa Ježiš, deti pri Ježišovi) i dospelí (Ježiš, učeník, Panna Mária).

Materiál:

modelovacia hmota (JOVI, DAS) - na vytváranie hlavy, dlaní a chodidiel, viazací drôt - na spojenie nôh, očko na krku, na ruky - prevliecť cez háčik na krku, telo - spojiť očko na krku s drôtom, ktorý tvorí nohy v strednej časti, výplň do vetroviiek (JOKO) na obalenie drôtov = svalstvo, pančucha na oblečenie časti z modelovacej hmoty, úplet na oblečenie (tričko), rozličné textilie na oblečenie (nohavice, košeľa, tunika), kožušina alebo vlna (na vlasy), koža (na obuv).

Pomôcky

nôž, nožnice, kliešte, ihla, niť, lepidlo (Chemoprén), priebojník (dierkovač), kladivko.

PROPOZÍCIE VÝTVARNEJ SÚŤAŽE „BIBLIA V DETSKEJ FANTÁZII“

Komisia pre celoslovenskú Biblickú olympiádu pri Komisii pre katechizáciu a školstvo KBS v rámci celoslovenskej Biblickej olympiády organizuje paralelne aj výtvarnú súťaž pod názvom „Biblia v detskej fantázii.“ Súťaž je zameraná na zobrazenie Biblie a jej miesta v živote človeka, v dejinách ľudstva, výjavov z Biblie z pohľadu detského nazerania na Sväté písmo a v dimenziách citlivého rozletu detskej duše a obrazotvornosti. Nechceme, aby sa kopírovali výjavy z obrázkových Biblií, ale našim zámerom je nápaditosť a originalnosť vnímania Biblie detskými očami.

Podmienky súťaže:

- kategórie:
 1. kategória: ZŠ roč. 1. - 2.
 2. kategória: ZŠ roč. 3. - 4.
 3. kategória: ZŠ roč. 5. - 6. a im zodpovedajúce ročníky 8 ročných gymnázií
 4. kategória: ZŠ roč. 7. - 9. a im zodpovedajúce ročníky 8 ročných gymnázií
 5. kategória: SŠ a SOU roč. 1. - 4. a im zodpovedajúce ročníky 8 ročných gymnázií
- súťaže sa môžu zúčastniť iba žiaci navštevujúci rímskokatolícku alebo gréckokatolícku náboženskú výchovu
- téma výtvarných prác: „Biblia v detskej fantázii“
- technika: ľubovoľná. Práce, pri ktorých bude použitý stierateľný materiál, fixujte, aby nedošlo k ich znehodnoteniu. Výtvarné práce zaslané do súťaže sa nebudú vracat' naspäť.
- formát prác: A3; A4. Menšie alebo väčšie formáty budú vyradené zo súťaže.

Cieľ súťaže

Zaangažovať do vnímania a prežívania biblic-

kých dejín čo najviac detí; aj tie, ktoré sa priamo nezapojili do vedomostnej súťaže. Privádzať ich k poznávaniu Biblie a k záujmu o túto Knihu kníh.

Na práce vzadu (nie na prednú stranu!!!) treba uviesť nasledovnú hlavičku: Meno a priezvisko autora, Presná adresa školy a jej názov, ročník a trieda (nie vek), Názov práce.

Školské kolá je potrebné uskutočniť **do 1. 3. 2005**; vyhodnotiť **do 15. 3. 2005**. Vyhodnotí ich učiteľ náboženskej výchovy (náboženstva) v spolupráci s učiteľom výtvarnej výchovy (prípadne s odborníkom vo výtvarnom umení).

Zasielajte len práce umiestnené na **1., 2., 3. mieste** z každej kategórie s označením **„Biblická olympiáda - výtvarná súťaž“ na adresu Diecézneho katechetického úradu v Spišskej Novej Vsi do 31. 3. 2005.**

Diecézne kolá - Práce budú posúdené odbornou výtvarnou komisiou určenou príslušným DKÚ a najlepšie z každej kategórie budú ocenené a vystavené na regionálnych kolách vedomostnej súťaže. Práce umiestnené na prvých troch miestach v každej kategórii budú doručené doporučené poštou s označením **„Biblická olympiáda - výtvarná súťaž 2004/2005“ na DKÚ Rožňava do 10. 5. 2005.**

Celoslovenské kolo - výtvarná komisia, ktorú menuje Komisia pre prípravu Biblickej olympiády, vyhodnotí a ocení prvých troch v každej kategórii. Autorov víťazných prác v jednotlivých kategóriách pozve na celoslovenské kolo BO do Lučence. Umiestneným na 2. a 3. mieste zašle diplomy poštou.

Prosíme o dodržanie termínu doručenia prác. Práce doručené po stanovenom termíne nebudú zaradené do hodnotenia.

Dôležité: Nakoľko bolo klasické doručovanie pošty nahradené poštou elektronickou, prosíme, aby ste nám oznámili aktuálne e-mailové adresy vašej školy.

Spracoval Diecézny katechetický úrad Spišská Nová Ves, Levočská 10, 052 01,
tel.: 053-446 25 71 e-mail: sekretariat@dksspis.sk; www.dksspis.sk

pre vnútornú potrebu